

Научно есе

на тема

Глобалните иновационни процеси през призмата на
транснационалните корпорации

/Заглавна страница/

Резюме:

Днес, информацията се разпространява широко чрез различни структури, работещи в различни страни и континенти, което изисква външно сътрудничество и съюзи сред компаниите, насочени към придобиване на знания и разработване на иновации. В настоящата разработка ще се разгледат глобалните иновационни процеси през призмата на транснационалните корпорации като тяхна основна движеща сила.

Актуалност на проблема:

Справянето с промените е основното условие за оцеляване и растеж на компаниите в днешните глобализирани, динамични, сложни и постоянно променящи се бизнес среди. Следователно, иновациите стават наложителни. Но иновативността зависи от много ключови характеристики като например знания, които са широко разпространени в световен мащаб, което от своя изисква външно сътрудничество и съюзи. Ето защо, последната вълна от глобализация се характеризира не само с увеличаване на броя на трансграничните производствени мрежи на транснационалните компании (ТНК), но и с нарастващия брой на техните трансгранични иновационни мрежи.

Целта на разработката е да се анализира ролята на транснационалните корпорации в развитието на иновационните процеси в световната икономика.

В съответствие с поставената цел изложението следва следната логика:

1. Теоретични аспекти на понятието ТНК;
2. Анализ на връзката между глобализационните процеси (икономически и иновативни) и ТНК;
3. Разглеждане на ролята и предпоставките за развитие на ТНК в България.

Изследователски методи: критичен анализ на научна емпирична и теоретична литература, свързана с ТНК и икономическата глобализация.

Данните, които ще бъдат анализирани се отнасят до: анализирането на глобалните иновационни процеси, задвижвани от ТНК.

Целеви групи, които ще се ползват от изследването: компании (български и чужди), които залагат на иновативност за тяхното развитие.

Ключови думи: глобализация, иновации, транснационални компании.

Abstract:

Today, knowledge is widely distributed through different entities operating in different countries and continents, which requires external collaboration and alliances among

companies aiming at acquiring knowledge and developing innovations. This paper will examine the global innovation processes through the prism of transnational corporations as their main driving force.

Actuality of the problem:

Coping with the changes is the key condition for survival and growth of companies in today's globalized, dynamic, complex and ever-changing business environment. Therefore, innovation becomes imperative. But innovation depends on many key features such as knowledge that is widespread on a global scale, which requires external cooperation and unions. Thus, the recent wave of globalization has been characterized not only by an increased number of cross-border production networks of multinational companies (TNCs) but also by an increasing number of their cross-border innovation networks.

The objective is to analyze the role of transnational corporations in the development of innovation processes in the global economy.

In compliance with the above objective the presentation has the following logic:

1. Theoretical aspects of the term TNC;
2. Analysis of the relationship between globalization processes (economic and innovation) and TNCs;
3. Exploring the role and prerequisites for the development of TNCs in Bulgaria.

Research methods: Critical analysis of scientific empirical and theoretical literature related to TNCs and economic globalization.

The data to be analyzed refer to: the analysis of global TNC-driven innovation processes.

Target groups which will benefit from the research: companies (Bulgarian and foreign) who rely on innovation for their business development.

Увод

Глобализацията е основна характеристика на събитията, ставащи в съвременния икономически живот и основна тенденция в развитието на икономическите отношения, основаващи се върху отварянето на националните икономики, върху съществуването на общи социалноикономически проблеми на развитието и на необходимия трансфер на ресурси.

Глобализацията не е лозунг на стремящите се към свобода търговци, колкото настояща реалност. Капиталите, стоките и работната сила се движат през границите по-свободно от всякога. Ние живеем в свят много по-различен от онзи, който сме

започнали да разбираме. В момента, когато нашето разбиране се приспособи към новата реалност, светът вероятно ще стане още по-драстично различен, такъв, какъвто днес е трудно да си го представим. Несъизмеримостта е основната реалност в съвременната история.

Транснационалните компании са основен субект и двигател на интензивно протичащите структурни изменения в световното стопанство през последните 3-4 десетилетия.¹ Те са основните агенти на износа на преки инвестиции, с което продължават изграждането на своята интернационална структура. За кратко време след тяхното възникване заемат ключово място в съвременното световно стопанство: те реално контролират икономическия живот в глобален мащаб. Особено ясно изразена е ключовата им роля в системата на съвременните международни икономически отношения.

Тези компании овладяват процеса на интернационализация на стопанския живот, реално детерминират неговата видова структура, динамиката и географските му направления, обогатяват неговото съдържание и последици, внасят нови моменти в механизма за регулиране на съвременните международни икономически отношения и т.н.

1. Теоретични аспекти на понятието ТНК

1.1. Дефиниция за ТНК

Съществуват 3 основни форми на крупни международни обединения:

- **Интернационална корпорация:** тя разполага със собствена база и се занимава със собствено производство в дадена страна, доминира в стопанската ѝ дейност по отношение както на вноса, така и на износа, за което поддържа редица офиси и представителства в много други страни.
- **Мултинационална корпорация:** тя е базирана в страната си, но притежава филиали в много други държави.
- **Транснационална корпорация:** тя е основен тип на развитие и висша форма на корпорацията в условията на глобална икономика. ТНК по принцип са наднационални и всъщност обединяват в себе си другите два типа международни стопански организации.

¹ Liu, Ju. A Case Study on Multinational Companies' Global Innovation Networks and Global Production Networks: Toward a Theoretical Conceptualisation, Papers in Innovation Studies. Lund University, December 2015, p. 2. http://wp.circle.lu.se/upload/CIRCLE/workingpapers/201545_Liu.pdf (достъпно януари 2018 г.)